

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Bakı Mühəndislik Universiteti**

“Təsdiq edirəm”

BMU-nun rektoru

Yaqub Pirişev

Sentyabr 2025-ci il

**Bakı Mühəndislik Universitetinin elmi-innovasiya fəaliyyətinin
inkışaf**

STRATEGİYASI

BAKİ -2025

1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 24 oktyabr 2013-cü il tarixli Sərəncamı ilə “Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası” təsdiq edilmişdir. Bu sənəddə insan kapitalının formalaşdırılması və biliklər iqtisadiyyatına əsaslanan yeni təhsil sisteminin, mühitinin və mexanizminin yaradılması, təhsilin bütün pillələri və səviyyələri üzrə həyata keçiriləcək lazımi fəaliyyət istiqamətləri əksini tapmışdır.

Qeyd edilən amil Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən 6 dekabr 2016-cı il tarixdə təsdiq edilmiş Azərbaycan Respublikası milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsində də geniş şəkildə öz əksini tapmışdır. Həmin sənəddə qeyd edildiyi kimi, “Ali təhsil müəssisələrində yetişdirilən mütəxəssislər dövlətin və şirkətlərin idarə olunmasında, daha çox əlavə dəyərin yaranmasında, iqtisadi artımda və əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsində fəal iştirak edirlər. Bunu nəzərə alaraq, Azərbaycanda iqtisadi və sosial baxımdan daha səmərəli ali təhsil sisteminin formalaşdırılması dəstəklənəcəkdir. Bunun üçün ali təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, qlobal təhsil məkanına inteqrasiyası, ali təhsilli kadrlara tələbatın ödənilməsi, habelə ali təhsilin informasiya cəmiyyətinin və biliklərə əsaslanan iqtisadiyyatın tələblərinə uyğunlaşdırılması istiqamətində islahatlar sürətləndiriləcəkdir. Hazırda Azərbaycanda gənclərin ali təhsillə əhatə olunma səviyyəsi aşağıdır. Bu da uzaq perspektivdə ölkənin rəqabətqabiliyyətli və dayanıqlı inkişafına maneə törədə bilər. Göstərilən fikirlər mühəndis hazırlığı üçün daha xarakterikdir.

Son illər dünyada texniki ali məktəblərin mütəxəssis hazırlığı qarşısında qoyulan tələblər kəskin şəkildə dəyişməyə başlamışdır. Bu dəyişikliklər həm institusional, həm də akademik səviyyədə mütəxəssis hazırlığında yeni trendləri ön plana çıxarır, yeni yanaşmaların tətbiqini tələb edir. Xüsusilə, sənaye inqilablarının baş verdiyi, həmçinin rəqəmsal texnologiyaların sürətlə inkişaf etdiyi dövrdə texniki universitetlərin üzərinə yeni missiya düşür.

2. TƏDQIQAT VƏ İNNOVATİV İNKİŞAF

Bakı Mühəndislik Universiteti (BMU) Azərbaycanın mühüm ali təhsil müəssisələrindən biridir və tədqiqatla yanaşı, innovativ inkişaf sahəsində də aktiv fəaliyyət göstərir. Universitetin Tədqiqat və İnnovativ İnkişaf strategiyası tələbələrin və akademik heyətin elmi fəaliyyətlərini dəstəkləməyi, ölkədə və beynəlxalq səviyyədə elmi əməkdaşlıqları artırmağı hədəfləyir.

BMU-nun bu sahədə fəaliyyətinə aid olan əsas xüsusiyyətlər aşağıdakılardır: Elmi Tədqiqatlar - Universitet, tələbə və akademik heyətin elmi fəaliyyətlərini stimullaşdırır, müxtəlif tədqiqat layihələrini dəstəkləyir və texnoloji yeniliklərə fokuslanır.

Startaplar və İnkubasiya Mərkəzləri - BMU tələbələrə innovativ ideyalarını gerçəkləşdirmək üçün startaplar və texnoloji inkubasiya mərkəzləri təqdim edir.

Beynəlxalq Əməkdaşlıq – Universitet beynəlxalq layihələrdə iştirak edir, xarici universitetlər və tədqiqat mərkəzləri ilə əməkdaşlıq edir.

Texnoloji İnkişaf - BMU tədqiqat və inkişaf sahələrində müasir texnologiyalardan istifadəni təşviq edir və bu sahədə əmək bazarının tələblərinə uyğun kadr hazırlığı ilə məşğuldur.

2.1. Elmi nəşrlərin və yüksəkreytinqli ənənəvi konfransların təşkili

Bakı Mühəndislik Universiteti (BMU) elmi araşdırmaların inkişafına xüsusi önəm verən, innovativ təhsil yanaşmaları ilə tanınan ali təhsil müəssisəsidir. Elmi nəşrlərin hazırlanması və yüksək reytinqli ənənəvi konfransların təşkili BMU-nun elmi fəaliyyətində mühüm yer tutur. Bu fəaliyyətlər universitetin beynəlxalq elmi aləmdə tanınmasına və elmi bazasının gücləndirilməsinə xidmət edir.

BMU-da Elmi Nəşrlər:

- İxtisaslaşmış jurnallar: BMU, müxtəlif sahələrdə elmi tədqiqatların nəşr edilməsi üçün platforma təqdim edir. Bu jurnallar yerli və beynəlxalq alimlər arasında elmi əlaqələrin genişləndirilməsini təşviq edir.
- Elmi məqalələr və monoqrafiyalar: Universitetin professor-müəllim heyəti və tədqiqatçıları tərəfindən hazırlanan məqalələr beynəlxalq bazalarda indeksləşdirilən jurnallarda dərc olunur.
- Elektron nəşrlər: Müasir texnologiyalardan istifadə etməklə elmi resursların daha geniş auditoriyaya çatdırılması təmin edilir.

BMU-da təşkil edilən konfranslar alimlər, tələbələr və sənaye nümayəndələri arasında əməkdaşlığın inkişafına töhfə verir:

- Beynəlxalq konfranslar: Müxtəlif sahələrdə aparıcı mütəxəssisləri bir araya gətirərək elmi diskussiyaların təşkili.

- Milli konfranslar: Yerli elmi potensialın üzə çıxarılması və Azərbaycan alimlərinin beynəlxalq səviyyədə tanıtılması.
- Tələbə konfransları: Gənc tədqiqatçıların öz işlərini təqdim etməsi və elmi fəaliyyətə təşviq olunması.

Fəaliyyətin əhəmiyyəti:

- Elmi inkişaf: Tədqiqatçılar üçün keyfiyyətli platformaların yaradılması elmin inkişafına şərait yaradır.
- Beynəlxalq əməkdaşlıq: BMU-nun konfransları və nəşrləri vasitəsilə xarici universitetlər və tədqiqat mərkəzləri ilə əlaqələr möhkəmləndirilir.
- Elmin cəmiyyətə inteqrasiyası: Konfranslar və nəşrlər vasitəsilə elmin cəmiyyətə töhfəsi artırılır.

BMU, elmi fəaliyyətlərini davamlı olaraq inkişaf etdirmək və beynəlxalq səviyyədə rəqabətə davamlı olmaq məqsədilə bu sahədə yeni strategiyalar və layihələr həyata keçirməyi planlaşdırır.

2.2. Praktiki tədqiqatlar və biliklər paylaşımı mühitinin yaradılması

Bakı Mühəndislik Universiteti (BMU) tədqiqat mərkəzli və bilik paylaşımını təşviq edən bir mühit yaratmaq üçün müxtəlif tədbir və təşəbbüslər həyata keçirə bilər. Aşağıda belə bir mühitin yaradılması üçün bəzi təkliflər verilmişdir:

1. Tədqiqat və innovasiya mərkəzlərinin qurulması

- Müxtəlif sahələr üzrə ixtisaslaşmış tədqiqat mərkəzlərinin təsis edilməsi.
- Milli və beynəlxalq qrant proqramlarında iştirakın təmin edilməsi
- Tələbə və müəllim heyətinin birgə tədqiqatlar aparmasına şərait yaradılması.
- Dövlət və özəl sektorla əməkdaşlıq çərçivəsində tədqiqat layihələrinin maliyyələşdirilməsini təmin edilməsi.

2. Açıq seminar və vebinarlara ev sahibliyi

- Fərqli sahələr üzrə mütəxəssislərin iştirakı ilə seminarlar təşkil etmək.
- Tədqiqat nəticələrinin paylaşılması və yeni ideyaların müzakirəsi üçün platformalar yaratmaq.
- Onlayn resurslar və mühazirələr vasitəsilə bilik mübadiləsini genişləndirmək.

3. Tələbə tədqiqatlarına dəstək

- Tələbələrin tədqiqat layihələrinə rəhbərlik etmək üçün mentor proqramlarını tətbiq etmək.
- Tədqiqat mövzularını seçməkdə və layihələrdə maliyyə dəstəyi göstərmək.
- İllik tədqiqat konfransları təşkil edərək tələbələrin öz işlərini təqdim etmələrinə imkan yaratmaq.

4. Akademik jurnal və nəşrlər
 - Universitetin öz akademik jurnalını nəşr edərək tədqiqat nəticələrini geniş ictimaiyyətə təqdim etmək.
 - Tələbə tədqiqatları üçün ayrıca nəşr imkanları təmin etmək.
5. Texnologiya və innovasiya startaplarının təşviqi
 - Tələbələr üçün inkubasiya proqramları və texnoparklar təşkil etmək.
 - Startap layihələri üçün mentorluq və maliyyə dəstəyi təmin etmək.
6. Beynəlxalq əməkdaşlıq və tələbə mübadiləsi
 - Xarici universitetlərlə əməkdaşlıq sazişləri bağlamaq
 - İkili diplom proqramlarının yaradılması
 - Müxtəlif ölkələrdən tələbə və tədqiqatçıları cəlb etmək üçün proqramlar yaratmaq.
7. Rəqəmsal bilik bazasının yaradılması
 - Universitet daxilində tədqiqat və tədris materiallarının saxlanması üçün rəqəmsal platforma qurmaq.
 - Tədqiqat nəticələrini açıq giriş modeli ilə paylaşmaq.

Bu addımlar BMU-nun həm yerli, həm də beynəlxalq arenada tanınan bir tədqiqat və bilik paylaşımı mərkəzi kimi mövqeyini gücləndirə bilər. Əlavə olaraq, bu təşəbbüslər universitetin tələbə və müəllim heyətinə daha geniş imkanlar təqdim edəcək.

3. Universitet-sənaye iş birliyi, startap ekosisteminin inkişaf etdirilməsi

Bakı Mühəndislik Universiteti (BMU) son illərdə Universitet-Sənaye iş birliyini gücləndirməkn və startap ekosisteminin inkişaf etdirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atır. Bu təşəbbüslər həm təhsil, həm də elmi-tədqiqat sahələrində innovativ yanaşmaları təşviq etməklə yanaşı, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində rəqabət qabiliyyətini artırmağa yönəlmişdir.

Universitet-Sənaye iş birliyi

1. **Tələbələr üçün təcrübə proqramları:** Şirkətlərlə əməkdaşlıq əsasında tələbələr üçün praktiki təcrübə proqramlarının təşkili.
2. **Birgə layihələr:** Universitet ilə sənaye müəssisələri arasında birgə elmi tədqiqatların aparılması və texnoloji həllərin işlənib hazırlanması.
3. **Karyera mərkəzləri:** Tələbələrin sənaye sektoruna asan inteqrasiyasını təmin etmək üçün iş yarmarkaları və şirkətlərlə seminarlar təşkil olunur.

Texnoparkların inkişaf etdirilməsi

BMU-nun texnoparklarının məqsədi innovativ ideyaların praktik tətbiqini dəstəkləmək və tədqiqat nəticələrinin kommersiyalaşdırılmasını təmin etməkdir:

- **İnnovasiya mərkəzləri:** Startap layihələrinə dəstək olmaq və yeni texnologiyaların inkişafını təşviq etmək üçün müasir infrastruktur təqdim olunur.
- **İnkubasiya proqramları:** Yeni startaplara texniki, məsləhət və maliyyə dəstəyi verən inkubasiya proqramları.
- **Birgə inkubatorlar:** Sənaye nümayəndələrinin də iştirak etdiyi birgə texnologiya inkişaf mərkəzləri.

Startap ekosisteminin inkişafı

1. **Maddi və texniki dəstək:** Startaplara dövlət və ya xüsusi investisiya fondları vasitəsilə dəstək.
2. **Təlimlər və seminarlar:** Gənc sahibkarlar üçün biznes idarəetməsi, innovasiya və marketinq üzrə təlimlər.
3. **Hakatonlar və yarışmalar:** İdeyaların seçilməsi və onların reallaşdırılmasını dəstəkləyən tədbirlər.

Bu təşəbbüslər Azərbaycan iqtisadiyyatının dayanıqlı inkişafına və innovasiyalar vasitəsilə rəqabət üstünlüyünün artırılmasına töhfə verir. BMU-nun universitet-sənaye əməkdaşlığı sahəsində əldə etdiyi uğurlar regionda digər universitetlər üçün də nümunə təşkil edir.

Bakı Mühəndislik Universiteti (BMU) Universitet-Sənaye İş Birliyi, Universitet Texnoparklarının yaradılması və startap ekosisteminin inkişaf etdirilməsi sahəsində bir sıra təşəbbüslər həyata keçirir. Bu iş birliyinin əsas məqsədi universitetlər və sənaye müəssisələri arasında əlaqələrin qurulması və inkişaf etdirilməsi, elmi-texniki tədqiqatların tətbiqi və biznes mühitində yenilikçi ideyaların inkişaf etdirilməsidir.

Universitetlər, öz təhsil və tədqiqat imkanları ilə sənayenin inkişafına mühüm töhfələr verə bilirlər. Bu iş birliyi, tələbələrin praktiki bacarıqlar əldə etməsi, elmi tədqiqatların tətbiq olunması və müasir texnologiyaların sənayeləşdirilməsi məqsədini güdür. Universitetlərin təklif etdiyi araşdırmalar və innovativ həllər, sənaye şirkətlərinin məhsul və xidmətlərini təkmilləşdirməkdə, yeni texnologiyalar və biznes modelləri inkişaf etdirməkdə istifadə edilir.

Texnoparklar, innovativ layihələrin inkişaf etdirilməsi, yüksək texnologiyaların tətbiqi və startapların dəstəklənməsi üçün əlverişli mühit yaradır. BMU, öz texnoparkını qurmaqla, elmi və texnoloji inkişafı ilə bağlı ideyaların praktik həllərə çevrilməsinə yardım edir. Burada startaplar, inkişaf etdirilən məhsulların prototiplərini yaratmaq, test etmək və bazara çıxarmaq imkanına sahibdirlər.

Startap ekosistemi, yeni və innovativ biznes ideyaların formalaşması və bazara çıxarılması üçün mühüm rol oynayır. BMU, bu ekosistemi inkişaf etdirərək, gənc sahibkarları və startap komandalarını dəstəkləyir. Bu cür ekosistemlər, müasir

texnologiyalarla bağılı yeni ideyaların yaranmasını stimullaşdırır və cəmiyyətin müxtəlif sahələrində inkişafına səbəb olur.

Bu təşəbbüslər, Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafına və texnoloji irəliləyişə mühüm təsir göstərir. BMU-nun bu sahədəki fəaliyyətləri, həmçinin tələbələrin peşəkar inkişafı və iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinə faydalı olmağını təmin edir.

3.1. Startap ekosisteminin inkişaf etdirilməsi

Bakı Mühəndislik Universiteti (BMU) startap ekosisteminin inkişaf etdirilməsi istiqamətində müxtəlif təşəbbüslər həyata keçirir. Bu cür təşəbbüslərin əsas məqsədi elmi, texnoloji və innovativ mühitin gücləndirilməsi, startapların inkişafı və gənc mütəxəssislərin yetişdirilməsi üçün əlverişli şəraitin yaradılmasıdır.

Bakı Mühəndislik Universitetinin startap ekosistemi müxtəlif sahələrdə fəaliyyət göstərən innovativ şirkətləri dəstəkləyir və tələbələrə öz startaplarını yaratmaq üçün resurslar təqdim edir. Bu platformada elmi araşdırmalar və texnoloji inkişaf bir araya gətirilir, bu da tədqiqatçıların və gənc sahibkarların ideyalarını həyata keçirmək və onları bazara çıxarmaq üçün geniş imkanlar yaradır. Bu istiqamətdə BMU:

1. **Startap inkubatorları:** Gənc sahibkarlar üçün iş məkanları və dəstək proqramları təklif edir.
2. **Müxtəlif yarışlar və tədbirlər:** Startapların və innovativ ideyaların təqdimatı üçün müxtəlif yarışlar, hackathonlar və seminarlar təşkil edilir.
3. **Maliyyə dəstəyi:** Startaplara maliyyə vəsaiti və digər resurslar ilə dəstək verir.
4. **Sənaye ilə əməkdaşlıq:** Şirkətlər və təchizatçılar ilə əlaqələr qurularaq, təcrübə mübadiləsi və elmi-texniki tərəqqi stimullaşdırılır.

Bu sahədəki təşəbbüslər, Azərbaycan iqtisadiyyatının diversifikasiyası və innovativ inkişafına töhfə verərək, gənc mütəxəssislərin və sahibkarların ölkə xaricində də uğurlu fəaliyyət göstərmələrinə imkan yaradır.

BMU-nun Elm və innovasiyalar üzrə prorektoru

Ağası Məlikov